

Kwiecień 2012r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Marzanna Wasilewska
2. Edyta Dąbrowska
3. Dominika Karpowicz

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: kwiecień 2011r. – kwiecień 2012r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

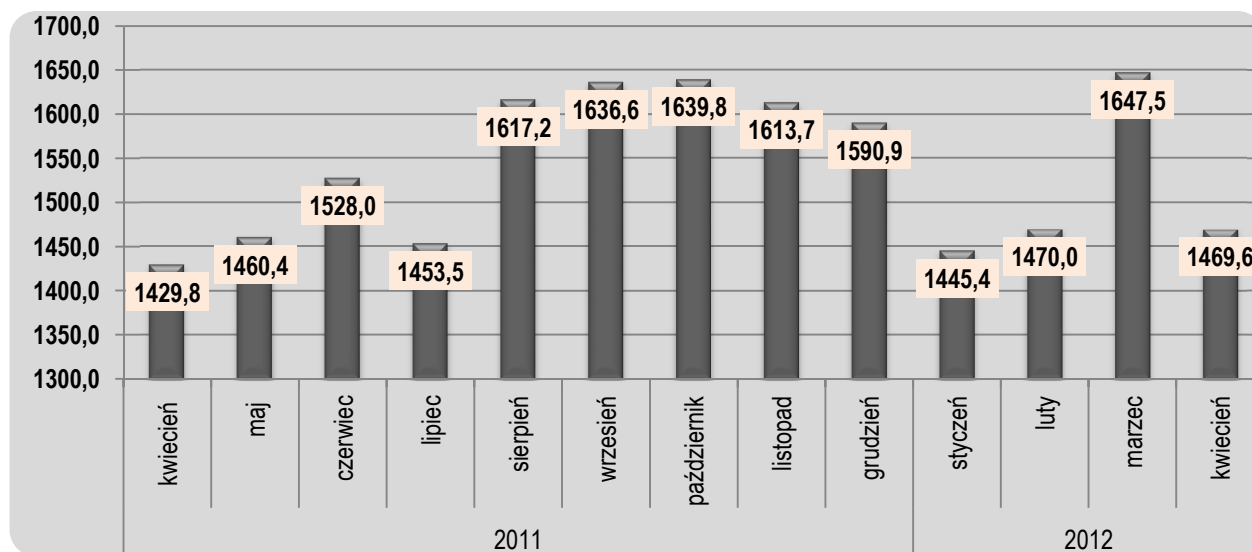

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	207,5	458,4	739,4	1 082,4	183,1
	Polska	15229,3	37 466,9	62 272,6	99 853,70	17 641,10
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	6880	14 861,3	22 287,9	31 297,1	7396,9
	Polska	512781,6	1 072 567,1	1 652 839,5	2 294 301,90	574 194,00
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	6690,6	14 373,4	21 564,3	30 389,2	7218,9
	Polska	485532,3	1 005 928,5	1 560 099,4	2 169 484,40	545 264,60
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	157,5	430,7	738,6	944,6	172,9
	Polska	26443,3	55 900,6	87190	1 16 091,8	24437,7
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	190	488,4	724,3	908,9	178,2
	Polska	27296,4	66 659,4	92 767,2	124 886,70	28 910,20
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	143,7	399,7	594,5	738,1	135,3
	Polska	21956,8	56 156,0	77 391,7	103 950,30	23 560,70
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	2,8	3,3	3,2	2,9	2,4
	Polska	5,3	6,2	5,6	5,4	5,0
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	2,1	2,7	2,7	2,4	1,8
	Polska	4,3	5,2	4,7	4,5	4,1

*Dane zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej publikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		IV 2011	III 2012	IV 2012
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	90 455	91 800	92 176
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	79 559	72 308	72 611
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 429,8	1 647,5	1469,6
	Polska	86 563,5	99 285,1	92580,3
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	151,0	115,7	126,3
	Polska	5 912,2	5 633,1	6446,1
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	101,9	119,0	101,9
	Polska (poprzedni m-c=100)	102,3	115,7	105,5

Komentarz:

Kwietniowe indykatory w woj. Podlaskim

- W okresie styczeń-marzec 2012 r. nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione przez przedsiębiorstwa w województwie podlaskim, wyniosły 183,1mln zł i były o 11,8% niższe od zanotowanych w analogicznym okresie 2011 r.
- W I kwartale bieżącego roku przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 7396,9 mln zł, tj. o 7,5% wyższym niż rok wcześniej, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 7218,9 mln zł i były o 7,9% wyższe niż w analogicznym okresie 2011r.
- Największy wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zanotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, budownictwie oraz w przetwórstwie przemysłowym.
- Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 178,2 mln zł, tj. o 6,2% mniejszą niż w okresie styczeń-marzec 2011 r. Po odliczeniu obciążeń (głównie podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 135,3 mln zł i obniżył się o 5,8% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.
- Wskaźnik rentowności obrotu brutto w % był niższy zarówno w relacji do ub. kwartału jaki i analogicznego kwartału roku ubiegłego - odpowiednio o 0,5 pkt. % oraz o 0,4 pkt. %
- W końcu kwietnia 2012 r. zanotowano 92176 podmiotów (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), czyli o 376 podmiotów więcej niż przed miesiącem, oraz o 1721 więcej niż przed rokiem. Zdecydowana większość z nich, 78,8% to osoby fizyczne

prowadzące działalność gospodarczą. W końcu kwietnia br. ich liczba wzrosła o 303 podmioty w porównaniu do marca br., jednak zmalała o 6949 podmiotów w relacji do kwietnia ub. roku.

- Produkcja sprzedana przemysłu w kwietniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 1469,6 mln zł i była niższa o 10,8% od osiągniętej przed miesiącem, natomiast była wyższa o 2,8% w relacji do kwietnia ubiegłego roku.
- Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana w kwietniu 2012 r. ukształtowała się na poziomie 126,3 mln zł i była o 9,2% wyższa niż w poprzednim miesiącu, jednakże o 16,4% niższa w odniesieniu do kwietnia roku ubiegłego.
- W kwietniu 2012 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, sprzedaż detaliczna (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) ukształtowała się na identycznym poziomie jak przed rokiem ale spadła w stosunku do marca br. o 17,1 pkt. %.

Kwietniowe indykatory w Polsce

- W I kw. 2012r. nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw były wyższe o 2411,8 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu w 2011r.
- Przychody z całokształtu działalności osiągnięte przez polskie przedsiębiorstwa w ciągu I kw. 2012r. wyniosły 574194 mln zł, a ich wartość w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego była większa o 12,0%.
- Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w I kwartale 2012r. wyniosły 545264,6 mln zł, a ich wartość była wyższa od ubiegłorocznej o 12,3%.
- Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 24437,7 mln zł w por. do I kw. 2011r. spadł o 2005,6 mln zł.
- W I kw. 2012r. przedsiębiorstwa w Polsce wygenerowały dodatni wynik finansowy, który wzrósł o 1613,8 mln zł w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.
- Wskaźnik rentowności obrotu brutto w I kw. 2012 wyniósł 5,0% i był niższy niż w poprzednim kwartale o 0,4 pkt. %, oraz niższy od zanotowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego o 0,3 pkt. %.
- W I kw. 2012r. wskaźnik rentowności obrotu netto oszacowano na poziomie 4,1%, co oznacza jego spadek o 0,4 pkt. % w stosunku do poprzedniego okresu oraz spadek – o 0,2 pkt. % w relacji do ub. roku.
- W kwietniu 2012r. nastąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu o 6,8% w stosunku do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do kwietnia ub. roku produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 7,0%.
- Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w kwietniu 2012r. była większa o 14,4% od wyniku osiągniętego w poprzednim miesiącu, oraz o 9,0% wyższa od sprzedaży zrealizowanej w ub. roku.
- Wskaźnik dynamiki sprzedaży detalicznej towarów w marcu 2012r. był niższy o 10,2 pkt. % w stosunku do poprzedniego miesiąca, ale wyższy niż przed rokiem o 3,2 pkt. %.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecających.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 4 (654), GUS, Warszawa 2012.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 4/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011*
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: kwiecień2011r. – kwiecień2012r. (w zł)

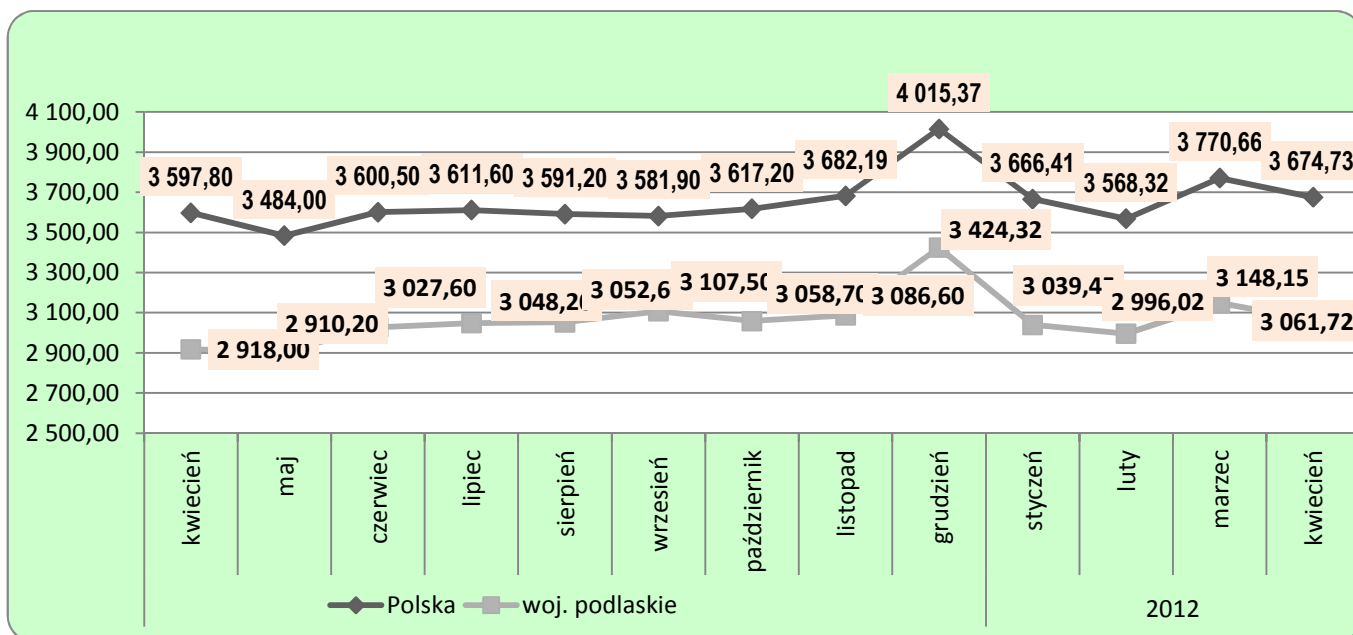

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011r.	IV kw. 2011r.
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 188,3	1 187,5	.	.	.
	Polska	38 200**	38 193 ^{a*}	38 196**	38 213*	38 209*
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	102,5	103,8	104,9	104,3	104,9
	Polska	102,9	103,8	104,6	104,1	104,6

* od I kw. 2011r. - dane tymczasowe.

^a dane zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		IV 2011	III 2012	IV 2012
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	104,5	.	.
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	2 918,0	3 148,2	3 061,7
	Polska	3 597,8	3 770,7	3 674,7

Komentarz:

Kwietniowe indykatory w woj. podlaskim

- W woj. podlaskim w końcu IV kw. 2011r. nie oszacowano liczby ludności, która w przypadku Polski w końcu IV kwartału wyniosła 38 mln 209 tys.
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w IV kw. 2011r. wyniósł 4,9% i wzrósł o 0,6 punktu % w porównaniu do końca ubiegłego kwartału.
- W kwietniu 2012r. zanotowano spadek przeciętnego wynagrodzenia brutto w stosunku do marca b.r. o 2,7%, oraz wzrost o 4,9% w relacji do marca ub.r.

Kwietniowe indykatory w Polsce

- Liczbę ludności w Polsce w końcu IV kw. 2011r. oszacowano na 38 mln 209 tys. Na przestrzeni roku nastąpił więc wzrost liczby ludności kraju o 9 tys. osób.
- Nie oszacowano wskaźnika inflacji za kwiecień 2012r.
- Pracownicy zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w skali kraju, uzyskali w kwietniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto o 96,0 zł niższe niż w marcu 2012r. i o 69,9 zł wyższe niż przed rokiem.

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

1) *Biuletyn Statystyczny, nr 4 (654), GUS, Warszawa 2012.*

2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2010 r. oraz I-IV kwartał 2012r., Białystok 2010, 2012.*

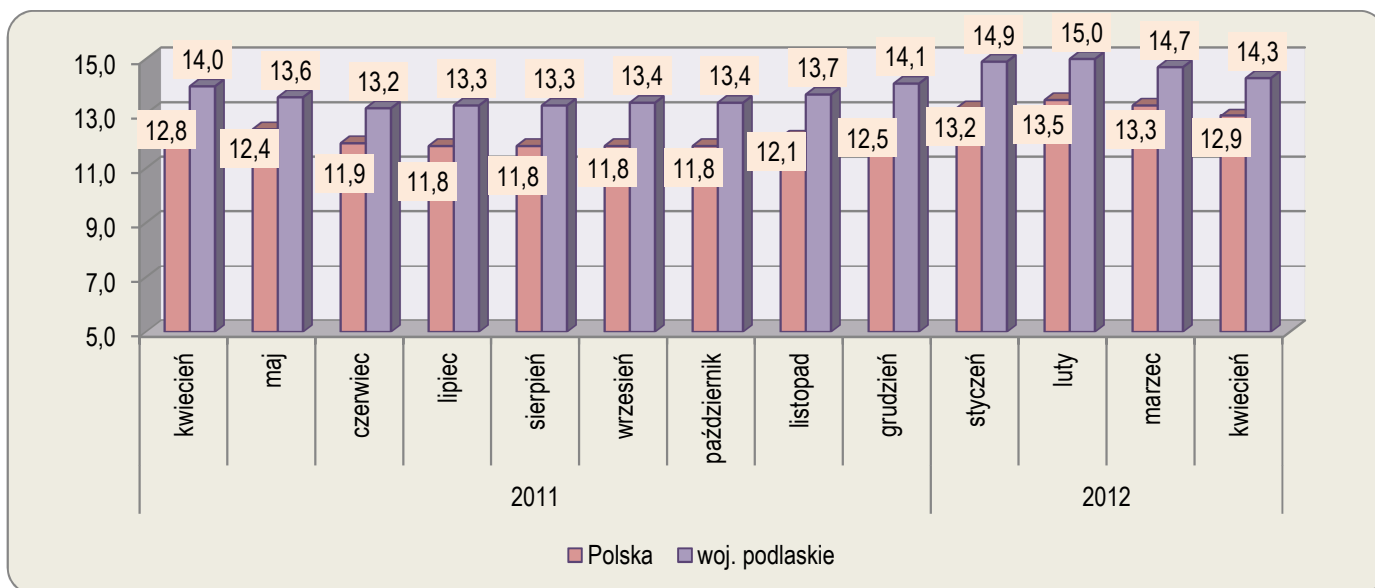
3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 4/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*

4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*

5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: kwiecień2011r. – kwiecień2012r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: kwiecień2011r. – kwiecień2012r.

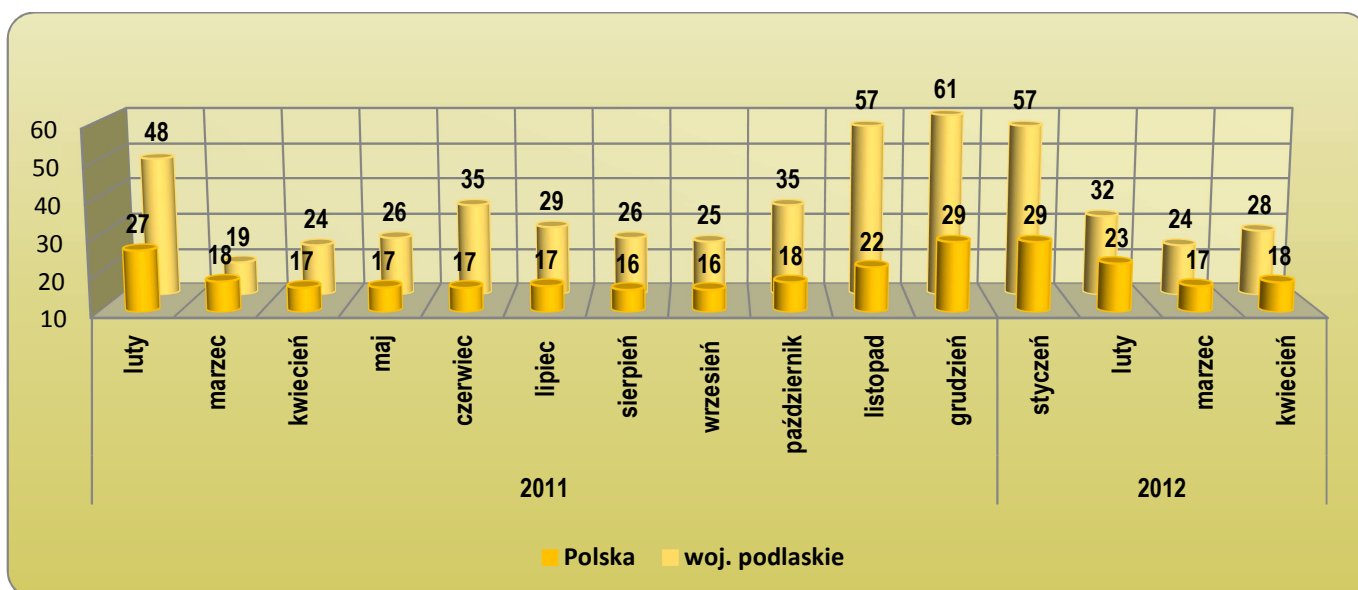

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	544	523	547	557	541
	Polska	17 724	17 646	17 853	17 963	17 951
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	54,6	54,3	55,8	56,5	56,1
	Polska	55,8	55,6	56,0	56,4	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	49,6	48,8	51,0	51,8	50,4
	Polska	50,6	50,0	50,7	51,1	50,8

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		IV 2011	III 2012	IV 2012
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie*	98,7	98,9	99,2
	Polska*	5 514	5 539	5 531
sektor publiczny	woj. podlaskie	9,3	9,3	9,4
	woj. podlaskie	89,4	89,6	89,8
sektor prywatny	woj. podlaskie	13,3	14,7	14,3
	Polska	12,6	13,3	12,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	4 672	5 296	4 865
	Polska	169 576	193 655	170 331
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	8 013	7 000	7 005
	Polska	259 976	219 905	239 597
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	65 160	69 087	66 947
	Polska	2 043 516	2 141 906	2 072 640
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	7 862	9 002	8 599
	Polska	330 623	362 939	349 143
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	30 823	31 669	30 852
	Polska	1 060 537	1 102 802	1 073 569
kobiety	woj. podlaskie	21 767	23 324	22 449
	Polska	883 789	934 811	896 390
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	4 579	4 588	2 705
	Polska	124 674	131 773	75 217
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	1 540	1 399	1 316
	Polska	35 716	33 637	30 461
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 366	1 569	1 535
	Polska	61 537	64 491	65 025
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	312	306	306
	Polska	3 233	3 361	3 340
cudzoziemcy	woj. podlaskie	15 065	14 937	14 261
	Polska	436 949	437 189	410 884
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	5 864	6 386	6 284
	Polska	198 739	216 781	213 965
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	34 354	37 596	36 778
	Polska	980 975	1 055 045	1 033 651
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	14 551	15 793	15 405
	Polska	441 813	476 396	467 545
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	20 127	20 642	20 174
	Polska	619 090	636 864	616 533
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	20 754	20 956	20 290
	Polska	545 056	537 620	514 585
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	34 008	36 257	35 169
	Polska	1 152 197	1 206 349	1 164 820
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	4 279	4 660	4 552
	Polska			
osoby samotnie wychowujące co	woj. podlaskie			
	Polska			

najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	Polska	167 502	184 371	180 778
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 361	1 503	1 484
	Polska	36 009	39 966	39 175
	woj. podlaskie	3 342	3 683	3 658
osoby niepełnosprawne	Polska	103 351	112 396	110 074
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	1 823	2 445	1 809
	Polska	78 414	86 922	74 613
	woj. podlaskie	943	1 687	961
w tym oferty pracy subsydiowanej	Polska	37 580	46 481	35 979
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	24	24	28
	Polska	17	17	18

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:

Kwietniowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane dotyczące IV kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za styczeń oraz luty 2012r. Dane dotyczące I kwartału 2012r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu 2012 r. ukształtowało się na poziomie 99,2 tys. osób, a więc wyższe niż miesiąc wcześniej o 0,3 tys. osób. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrost liczby zatrudnionych wyniósł 0,5%.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym było w kwietniu 2012 r. wzrosło o 0,1 tys. Osób zarówno w porównaniu do marca br. jak i w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w kwietniu br. na poziomie o 0,2 tys. osób wyższym od stanu w marcu br., oraz o 0,4 tys. osób wyższym w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- Stopa bezrobocia w kwietniu 2012 r. osiągnęła poziom 14,3% i spadła w porównaniu do ub. miesiąca o 0,4 pkt. % , ale wzrosła o 1 punkt % w stosunku do kwietnia 2011 r.
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu kwietnia br. była niższa o 3,1% w porównaniu do marca b. r. i wyższa o 2,7% w stosunku do kwietnia 2011 r.
- W kwietniu br. zarejestrowano o 8,1 % nowych bezrobotnych mniej niż w marcu b.r. , jednakże o 4,1% bezrobotnych więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jednocześnie z rejestrów osób bezrobotnych wyłączono o 0,1% osób więcej niż przed miesiącem i o 12,6% mniej niż przed rokiem.
- W kwietniu 2012r. w relacji do ub. miesiąca zanotowano relatywny spadek liczby bezrobotnych w większości grup bezrobotnych. Największy spadek dotyczył osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 69,6%).
- W kwietniu 2012 r. do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego zgłoszono 1809 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej), tj. o 26,0% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 0,8% mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w kwietniu 2012r., 961 dotyczyło pracy subsydiowanej i stanowiły one 53,1% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy.
- W kwietniu br. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadło 28 osób bezrobotnych. Było to zarówno o 4 osoby więcej niż w marcu br. jak i w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Kwietniowe indykatory w Polsce

- Dane dotyczące IV kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za styczeń oraz luty 2012r. Dane dotyczące I kwartału 2012r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. spadło, o 8 tys. w por. do marca b.r., ale wzrosło o 17 tys. osób w relacji do kwietnia 2011 r.
- Stopa bezrobocia w kraju spadła o 0,4 pkt. % w stosunku do marca b.r., ale była wyższa o 1 punkt proc. niż w kwietniu 2011 roku.
- W kwietniu br. zanotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych o ok. 3,2% w porównaniu do ub. miesiąca oraz zwiększenie o 1,4% w porównaniu do kwietnia 2011r.
- Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” spadła w kwietniu o 12,0% w odniesieniu do marca b.r. , ale wzrosła o 0,4% w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego.
- Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów wzrosła w kwietniu o 9,0% w porównaniu do marca 2012r. natomiast spadła o 7,8% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- W większości grup osób bezrobotnych zanotowano relatywne spadki liczby bezrobotnych w stosunku do marca b.r. Największe zmniejszenie dotyczyło osób, w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – spadek rzędu 42,9%. Grupą bezrobotnych, których liczba relatywnie wzrosła w porównaniu do ub. były osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (wzrost o 0,8%).
- Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce pracy była w kwietniu 2012r. o jedną osobę wyższa w stosunku do marca 2012r. jak i w stosunku do kwietnia 2011r.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,

- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlegający ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,
- f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 4(654), GUS, Warszawa 2012 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 4/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Kwiecień 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indyktorów Podlaskiej Gospodarki w formacie Excel*, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>